

*Відомості про авторів*

- БАЖЕНОВА Стефанія Едуардівна** – м. Кам'янець-Подільський, доктор історичних наук, старший науковий співробітник Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському Національному університеті імені Івана Огієнка.
- БІЛИК Олександр Анатолійович** – м. Черкаси, аспірант кафедри суспільних дисциплін і права Черкаського державного технологічного університету.
- БОГАТЧУК Світлана Степанівна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та філософії Вінницького державного аграрного університету.
- ВАСИЛЬЧУК Геннадій Миколайович** – м. Запоріжжя, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету.
- ВЕНГЕРСЬКА Вікторія Олексіївна** – м. Житомир, кандидат історичних наук, доцент, докторант кафедри історії України Житомирського державного університету імені Івана Франка.
- ВЕРЕЩАГІНА-БЛЯВСЬКА Олена Євгенівна** – м. Вінниця, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та інструментальної підготовки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ВЕРСТЮК Володимир Вікторович** – м. Кам'янець-Подільський, аспірант кафедри всесвітньої історії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.
- ВОЗНЮК Оксана Миколаївна** – м. Львів, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри гуманітарної та соціально-економічної підготовки Львівської філії Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна.
- ГАЛЬЧАК Сергій Дмитрович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри журналістики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ГАНДЗЮК Віталій Олександрович** – м. Вінниця, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри журналістики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ГОДЛЕВСЬКА Валентина Юріївна** – м. Вінниця, викладач кафедри педагогіки, психології та соціології Вінницького національного технічного університету.
- ГОНЧАРОВА Наталя Олександрівна** – м. Ізмаїл, доцент кафедри всесвітньої історії Ізмаїльського державного гуманітарного університету.
- ГОРБУРОВ Кирило Євгенович** – м. Київ, кандидат історичних наук, докторант відділу регіональних проблем історії України Інституту історії України НАН України.
- ГОРДУНОВСЬКИЙ Олег Миколайович** – м. Черкаси, кандидат історичних наук, доцент кафедри економіки та економічної теорії Черкаського інституту банківської справи Національного банку України.
- ГРИГОРЧУК Петро Семенович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри історії слов'янських народів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ДАНИЛЕНКО Олександр Вікторович** – м. Київ, доцент кафедри української історії та етнополітики Київського Національного університету імені Тараса Шевченка.

## **Серія: ІСТОРІЯ**

- ДУДНИК Олена Володимирівна** – м. Умань, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
- ДУЛГЕРОВА Ольга Миколаївна** – м. Черкаси, кандидат історичних наук, доцент кафедри економіки та управління Академії пожежної безпеки імені героїв Чорнобиля.
- ЗАВАЛЬНЮК Олександр Михайлович** – м. Кам'янець-Подільський, кандидат історичних наук, професор, ректор Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка.
- ЗІНЧУК Мар'яна Юрївна** - м. Вінниця, аспірантка кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ЗІНЬКО Олена Василівна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології, мистецтвознавства та дизайну Вінницького державного технічного університету.
- ЗІНЬКО Юрій Анатолійович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент, директор інституту історії, етнології і права Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ІВАНЕВИЧ Лілія Анатоліївна** – м. Хмельницький, кандидат історичних наук, завідувач кафедри природничо-наукових дисциплін Хмельницького інституту конструювання моделювання швейних виробів.
- ІВАЩЕНКО Віктор Анатолійович** – м. Черкаси, аспірант кафедри новітньої історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
- ІРЖИЦЬКИЙ Володимир Юрійович** – м. Умань, аспірант кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
- КАЛИТКО Сергій Леонідович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії слов'янських народів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- КАЛУЦЬКИЙ Сергій Сергійович** – м. Кам'янець-Подільський, аспірант кафедри всесвітньої історії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.
- КОЛЯСТРУК Ольга Анатоліївна** – м. Вінниця, доктор історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- КОМАРНІЦЬКИЙ Олександр Борисович** – м. Кам'янець-Подільський, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.
- КОРНОВЕНКО Сергій Валерійович** – м. Черкаси, доктор історичних наук, доцент кафедри новітньої історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
- КРАВЧУК Олександр Миколайович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- КРИВОРУЧКО Олександр Іванович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, проректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- КРИВОШЕЯ Володимир Володимирович** – м. Київ, перший заступник голови Українського інституту національної пам'яті, доктор історичних наук, професор.
- КРИВОШЕЯ Ірина Іванівна** – м. Умань, кандидат історичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Уманської філії ПВНЗ «Європейський університет».

## *Наукові записки*

- КУЗНЕЦЬ Тетяна Володимирівна** – м. Умань, кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
- КУЗЬМІНЕЦ Наталія Петрівна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- КУКУРУЗА Жанна Борисівна** – м. Умань, аспірант, викладач кафедри всесвітньої історії та правознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
- ЛАДАНЯК Інна Анатоліївна** – м. Вінниця, викладач Вінницького кооперативного інституту.
- ЛИСИЙ Анатолій Кононович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ЛІСОВСЬКА Ольга Василівна** – м. Умань, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
- МАЗИЛО Ігор Васильович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- МАЛАНЧУК Аліна Михайлівна** – м. Вінниця, здобувач кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- МЕЛЬНИКОВ Дмитро Олександрович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, політології і права Вінницького національного технічного університету.
- МЕЛЬНИЧУК Олег Анатолійович** – м. Вінниця, доктор історичних наук, доцент кафедри правознавства Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- МЕЛЬНИЧУК Тетяна Анатоліївна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії слов'янських народів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- НЕПРИЦЬКИЙ Олександр Анатолійович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- НІКІТІН Юрій Олександрович** – м. Суми, кандидат історичних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.
- НІКІТЮК Олександр Володимирович** – підполковник, заступник начальника кафедри оперативно-тактичної підготовки Української військово-медичної академії.
- НІКОЛАЄЦЬ Катерина Миколаївна** – м. Київ, докторант кафедри новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- НІКОЛАЄЦЬ Юрій Олексійович** – м. Київ, доктор історичних наук, старший науковий співробітник відділу національних меншин Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені Івана Кураса НАН України.
- НІКОЛІНА Інна Іванівна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

- ПЕРЕРВА Володимир Степанович** – м. Біла Церква, кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства Білоцерківського інституту економіки та управління ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна».
- ШКОВСЬКА Тетяна Валентинівна** – м. Вінниця, аспірантка кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- РЕКРУТ Валерій Пилипович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, викладач Вінницького кооперативного інституту.
- РОМАНЕНКО Інна Станіславівна** – м. Черкаси, аспірантка кафедри новітньої історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
- РОМАНЮК Іван Миронович** – м. Вінниця, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- РУДИШИНА Олена Сергіївна** – м. Київ, аспірант відділу фітогормонології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного.
- СЕРГІЄНКО Сергій Юрійович** – м. Луганськ, аспірант кафедри всесвітньої історії Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.
- СКОПОВА Олена Іванівна** – м. Вінниця, аспірантка кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- СЛОБОДИНСЬКИЙ Олександр Олександрович** – м. Вінниця, здобувач кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- СОЛОМОНОВА Тетяна Робертівна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри етнології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- СТЕПАНЧУК Юрій Степанович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- СТОПЧАК Микола Володимирович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри завідувач кафедри філософії та економічної теорії Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.
- СУХОБОКОВА Ольга Олегівна** – м. Київ, кандидат історичних наук асистент кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн, історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- ТАРАСОВ Володимир Володимирович** – м. Харків, кандидат історичних наук, доцент кафедри теорії та історії мистецтва Харківської державної академії дизайну та мистецтв.
- ТРЕМБЦЬКИЙ Анатолій Михайлович** – м. Хмельницький, кандидат історичних наук, доцент Хмельницького інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом.
- ТРОСТОГОН Алла Михайлівна** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
- ТУЧИНСЬКИЙ Віталій Анатолійович** – м. Вінниця, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії слов'янських народів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

## ***Наукові записки***

.....  
**УДОВИК Іван Анатолійович** – м. Черкаси, аспірант кафедри історії та етнології України Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

**ФІЛЬВАРКОВА Аліна Вікторівна** – м. Київ, аспірант кафедра Давньої та нової історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

**ХАНЕНКО Петро Лаврентійович** – м. Одеса, старший викладач кафедри українознавства Одеської державної академії будівництва та архітектури.

**ЧЕРКАШИНА Олеся Валентинівна** – м. Київ, здобувач кафедри музикології Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

**ЧОРНА Наталія Миколаївна** – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та економічної теорії Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

**ШАТКОВСЬКА Ірина Станіславівна** – м. Вінниця, старший викладач кафедри музикознавства та інструментальної підготовки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

## **Наукове видання**

УДК 9  
ББК 63.3(0)  
Н-34

**Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вип. 18. Серія: Історія: Збірник наукових праць. / За заг. ред. проф. П.С. Григорчука. – Вінниця, 2010. – 417 с.**

**Затверджено Вищою Атестаційною Комісією України як наукове фахове видання з історичних наук (Постанова президії ВАК України від 10 березня 2010 року №1-05/2).**

**Відповідальний редактор Григорчук П.С.  
Відповідальний секретар Зінько Ю.А.**

**Технічний редактор Мазур І.В.**

Зважаючи на свободу наукової творчості, редколегія бере до публікації й статті тих авторів, думки яких не в усьому поділяє. Відповідальність за достовірність матеріалів, фактів і висновків несуть автори публікацій. Редакційна колегія має право редагувати та скорочувати текст.

Видавничий відділ Вінницького державного педагогічного університету  
імені Михайла Коцюбинського 21100, Вінниця, вул. Острозького, 32.  
Тел. 26-71-33

Підписано до друку 30.08.2010 р. Формат 60x84/18.  
Папір офсетний. Друк офсетний.  
Умовн. друк. арк. 36,8.

Віддруковано на ДП «Державна картографічна фабрика»  
м. Вінниця, вул. 600-річчя, 19.  
Зам. 163, наклад 300 прим.